

Slovenskej republiky

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **F..**, so sídlom v S. , IČO: X., zastúpenej **J.**, advokátom v K., proti odporcovi **I.**, bývajúcemu v K., zastúpenému **J.**, advokátom v K., **o 1 327, 76 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13 C 28/2006, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 9. apríla 2014 sp. zn. 1 Co 189/2013 , takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania 69, 44 € na účet JUDr. Jaroslava Bódiša do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I (v poradí druhým) rozsudkom z 18. februára 2013 č. k. 13 C 28/2006 – 242 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 1 327, 76 € so 6 % ročným úrokom z omeškania od 22. januára 2006 do zaplatenia , všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti (úroku z omeškania od 11. júla 2005 do 21. januára 2006) návrh zamietol. Navrhovateľke priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 856, 37 € a iných trov v sume 159, 16 € , ktoré sumy uložil odporcovi povinnosť zaplatiť právnomu zástupcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Košice I trovy štátu v sume 12, 12 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení poukázal na vykonané dôkazy a skutočnosti z nich vyplývajúce, citoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré na danú vec aplikoval. Uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že účastníci konania 27. júna 2005 uzavreli zmluvu o sprostredkovaní kúpy nehnuteľnosti (bytu) za dohodnutú odmenu 40 000 Sk , ktorá mala byť navrhovateľke vyplatená po uzavretí kúpnej zmluvy medzi odporcom a treťou osobou získanou navrhovateľkou. Odporca v konaní nepreukázal, že zmluvu o sprostredkovaní kúpy nehnuteľnosti s navrhovateľkou uzavrel pod nátlakom a v časovej tiesni. Naopak svojím podpisom na zmluve potvrdil, že ju uzavrel bez nátlaku,

bez tiesne, slobodne a dobrovoľne a bez toho, aby bol uvedený do omylu. Nepreukázal ani svoje tvrdenie o sľube navrhovateľky zabezpečiť mu úverové prostriedky. Výpoveď svedka I. súd vyhodnotil za účelovú, tendenčnú, nevierohodnú, lebo dlhodobo pracuje pre odporcu, vedie jeho účtovnú agendu za odmenu. V porovnaní s ním navrhovateľka v konaní preukázala, že odporcovi nesľúbila vybavenie úveru od Slovenskej sporiteľne, ale mu len uviedla, že vie dohodnúť kontakt s jej zamestnancom a že vykonávala úkony smerujúce k uzavretiu predmetnej zmluvy. Súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľky na vyplatenie provízie v sume 1 327, 76 € je preto dôvodný. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., o trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Košiciach (v poradí druhým rozhodnutím) na odvolanie odporcu rozsudkom z 9. apríla 2014 sp. zn. 1 Co 189/2013 rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.) a odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy odvolacieho konania v sume 69, 21 € a zaplatiť ich právnenému zástupcovi v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s § 132 O. s. p. a vec aj správne právne posúdil. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie, než ako rozhodol prvostupňový súd. Poukázal na to, že okolnostiam uzavretia predmetnej sprostredkovateľskej zmluvy sa vyjadril už v predchádzajúcom rozsudku, ktorým zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. Teda, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že uzavreli písomnú zmluvu o sprostredkovaní s konkrétnym obsahom a zmluva bola obidvoma zmluvnými stranami aj podpísaná. Tvrdenia odporcu o nepotrebnosti sprostredkovateľa kúpy nehnuteľnosti – bytu, o omyle pri uzavretí zmluvy vo vzťahu k úveru, vyhodnotil za nepreukázané. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že predmetná zmluva uzavretá medzi účastníkmi má náležitosti sprostredkovateľskej zmluvy (§ 774 Občianskeho zákonníka) a jej podpísaním sa účastníci zaviazali plniť si svoje zmluvné záväzky, ktoré u navrhovateľky predstavovali vyvíjanie aktivity za účelom sprostredkovania možnosti kúpy konkrétneho bytu pre odporcu a u odporcu povinnosť zaplatiť odmenu (províziu) v prípade splnenia účelu zmluvy (vytvorenia možnosti uzavretia kúpnej zmluvy). Výška odmeny je pritom vecou dohody zmluvných strán a navrhovateľka splnila dohodnuté podmienky na jej vyplatenie. Následne

v čase, kedy trvali zmluvné záväzky medzi účastníkmi konania došlo 27. júna 2005 aj k uzavretiu riadnej kúpnej zmluvy. Námietky odporcu týkajúce sa uvedenia mien sudcov v predchádzajúcom (zrušujúcom) uznesení , vykonaného dokazovania , porušenia práva na spravodlivý proces a daňových povinností navrhovateľky vyhodnotil z uvedených dôvodov za neopodstatnené. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie odporca a podal návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia . Navrhol rozsudok krajského súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť okresnému na ďalšie konanie. Namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/) , inú vadu konania a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O. s. p.). Ako prvé namietal samotný právny titul návrhu z hľadiska vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia a tým zistenia skutkového stavu . Ďalej namietal, že rozhodnutie krajského súdu je postihnuté inou vadou konania, lebo odvolací súd sa nevysporiadal zo všetkými odvolacími dôvodmi a prvostupňový súd porušil procesné zásady občianskeho súdneho procesu - nezachovaním lehoty na prípravu pojednávania , čím mu odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Tým, že nebolo vykonané dokazovanie vo veci , ktoré navrhol, z toho potom vyplynulo aj nesprávne právne posúdenie veci podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Navrhovateľka navrhla dovolanie ako aj návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku zamietnuť a priznať jej (vyčíslené) trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolacích (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) za splnenia podmienky vyplývajúcej z § 241 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a že nie sú splnené podmienky na odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia , skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie odporcu nie je prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený

rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Napokon podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p.

Dovoláním odporcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie odporcu nie je podľa ustanovenia § 238 O. s. p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o nepodanie návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o odňatie možnosti konať pred súdom a o rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/, c/ až a g/ O. s. p. odporca nenamietal a ich existenciu po preskúmaní spisu nezistil ani dovolací súd.

Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom vytykaných nedostatkov, dovolací súd sa osobitne zameril na skúmanie otázky, či nie/ je konanie v danej veci postihnuté vadou konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu

konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O. s. p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti potvrdzujúcemu rozsudku) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto vade došlo, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne takouto vadou zaťažené t. j., že nastali skutočnosti v dôsledku ktorých vada vznikla (prejavila sa) resp. nebola odstránená v postupe – rozhodnutí odvolacieho súdu.

Podľa § 115 ods. 2 O. s. p. predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, kedy sa má pojednávanie konať.

Lehota na prípravu účastníka na pojednávanie podľa citovaného ustanovenia má poriadkový charakter, avšak nemôže byť skrátená natoľko, aby účastník nemal dostatok času na prípravu na pojednávanie. Ak sa tak stane, mohlo by vzhľadom na (konkrétne) okolnosti danej veci ísť o postup súdu, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť konať pred súdom. Za odňatie možnosti konať pred súdom treba totiž považovať aj taký stav, keď účastník nemá možnosť kvalifikovane sa na pojednávanie pripraviť v dôsledku časovej tiesne. Na druhej strane to neznamená, že v jednoduchej veci, ktorá nevyžaduje náročnejšiu prípravu na pojednávanie, teda vzhľadom na konkrétne okolnosti danej veci, nemôže byť lehota skrátená (viď komentár Občianskeho súdneho poriadku J. a spol. k § 115).

Odporca v dovolaní namietal porušenie citovaného ustanovenia, t. j., že nebola zachovaná lehota na prípravu pojednávania, pričom nekonkretizoval, ktoré pojednávanie/ia mal na mysli. Z obsahu spisu vyplýva, že v danej veci boli prvostupňovým súdom nariadené pojednávania na deň 31. januára 2007, odročené na 19. marca 2007, odročené

na 7. mája 2007, odročené na 26. septembra 2007, odročené na 16. júla 2007, odročené na 10. decembra 2007, odročené na 7. apríla 2008, odročené na neurčito, 15. októbra 2008, odročené na 14. januára 2009, odročené na 20. apríla 2009, odročené na 14. septembra 2009, odročené na 7. decembra 2009, na ktorom bol vyhlásený rozsudok následne zrušený odvolacím súdom (čl. 140 spisu), 14. novembra 2011, odročené na 27. februára 2012, odročené na 16. mája 2012, odročené na neurčito, 28. januára 2013, odročené na 18. februára 2013, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, potvrdený dovolaním napadnutým rozsudkom krajského súdu. Zo zápisníc o pojednávaní pritom vyplýva konštatovanie, že bola zachovaná päťdňová lehota (§ 115 ods. 2 O. s. p.) na prípravu pojednávania, čo napokon odporca ani v priebehu konania nenamietal.

Pokiaľ ide o vyhodnotenie vykonaného dokazovania (vrátane svedeckých výpovedí) dovolací súd uvádza, že podľa § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, preto starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (pre úplnosť treba uviesť, že nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – pozri § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Aj nesprávnosť skutkových zistení by mohla prípadne zakladať (len) tzv. inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (nie nedostatok, ktorý by v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol považovaný za dôvod, ktorý zakladá procesnú vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., pretože ním nie je znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania). Vadu tejto povahy možno však namietat len v procesne prípustnom dovolaní (čo nebol daný prípad).

Pre úplnosť treba uviesť, že z obsahu zápisnice o pojednávaní na Okresnom súde Košice I z 28. januára 2013, ktoré bolo odročené za účelom vyhlásenia rozhodnutia na 18. februára 2013 vyplýva, že potom, ako právni zástupcovia účastníkov predniesli, že nemajú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, súd poučil prítomných právnych zástupcov účastníkov podľa § 120 ods. 4 O. s. p.

Odporca namietal aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením vecí je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie vecí je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne) použil správny právny predpis a či ho (ne) správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nie je ani procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f / O. s. p. , lebo ani (prípadným) nesprávnym právnym posúdením vecí súd účastníkom konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010). Preto dovolací súd (s ohľadom na zdôrazňovanú právnu úpravu dovolacieho konania) nemohol preskúmať rozhodnutia súdov nižších stupňov vo vzťahu k námietkam odporcu z hľadiska správnosti ich právnych záverov .

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania odporcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O. s. p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustný, odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi , ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd mu priznal náhradu trov dovolacieho konania za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k dovolaniu z 20. októbra 2014 (čl. 298 spisu) t. j. 61, 40 € s režijným paušálom 8, 04 € , spolu 69, 44 € (§ 10 ods. 1, § 16 ods. b

vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. februára 2015

JUDr. Oľga Trnková, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková

